

Poradnik Inwestora

Materiał edukacyjny Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie dotyczący równoważenia kursów akcji notowanych spółek. Opisano zasady obowiązujące na rynku akcji, jednak podobne mechanizmy zachodzą również podczas notowania innych typów instrumentów finansowych.

W sytuacji dużej nierównowagi popytu i podaży dotyczącej akcji danej spółki i ukształtowania się tzw. Teoretycznego Kursu Otwarcia na poziomie wykraczającym poza obowiązujące dla danego papieru wartościowego statyczne ograniczenia wahań kursów.

Zasady określania kursu odniesienia oraz wysokość statycznych i dynamicznych ograniczeń wahań kursów dla papierów wartościowych notowanych w systemie notowań ciągłych określa Regulamin Giełdy oraz Szczegółowe Zasady Obrotu Giełdowego, które dostępne są na stronie internetowej www.gpw.pl.

Priorytetem GPW jest zapewnienie bezpieczeństwa obrotu i zagwarantowanie inwestorom możliwości zawierania transakcji giełdowych w oparciu o wycenę rynkową danego papieru wartościowego. Giełda na bieżąco monitoruje sytuację na prowadzonych przez siebie rynkach, korzysta z odpowiednich procedur i narzędzi w tym zakresie, a także podejmuje działania adekwatne do aktualnej sytuacji rynkowej, aby transakcje giełdowe - przy uwzględnieniu bieżących warunków rynkowych - były zawierane bez zakłóceń i w sposób ciągły.

Zarówno Regulamin Giełdy (§ 132 ust. 6), jak również Szczegółowe Zasady Obrotu Giełdowego (§ 59 i nast. Działu IV), określają uprawnienia przewodniczącego sesji giełdowej (którym jest doświadczony pracownik GPW, posiadający odpowiednią praktykę rynkową i kwalifikacje) do zmiany ograniczeń wahań kursów w trakcie procesu równoważenia kursów akcji, bez wskazywania poziomów tych zmian. Wewnętrzne regulacje GPW zawierają dodatkowe wytyczne, jakimi kieruje się przewodniczący sesji w procesie podejmowania decyzji o ewentualnym rozszerzeniu ograniczeń wahań kursów w trakcie równoważenia.

Decyzja o rozszerzeniu ograniczeń wahań kursu

Decyzja o ewentualnej zmianie ograniczeń wahań kursów podejmowana jest na podstawie analizy wielu czynników, indywidualnie w odniesieniu do każdego przypadku. Długość okresu równoważenia wynika między innymi z parametrów zleceń znajdujących się w arkuszu zleceń, ich liczby i wartości oraz historii notowań danego instrumentu. Pod uwagę brane są również informacje dotyczące bieżącej sytuacji danego emitenta, wynikające z publikowanych przez niego raportów.

Czas równoważenia

Okres równoważenia kursów akcji ma również na celu zwrócenie inwestorom uwagi na aktualną wartość Teoretycznego Kursu Otwarcia, czyli możliwy poziom realizacji ich zleceń. Jest to szczególnie istotne w przypadku dużej liczby zleceń kupna z warunkiem „Po Każdej Cenie” (PKC). Przekazując takie zlecenie do realizacji na giełdzie, dom maklerski - Członek Giełdy - blokuje na rachunku inwestora środki finansowe w odpowiedniej wysokości na pokrycie realizacji tego zlecenia, biorąc pod uwagę m.in. obowiązujący kurs odniesienia i poziom górnych ograniczeń wahań kursów. W przypadku rozszerzenia ograniczeń wahań kursów, takie zlecenie (PKC) może zostać zrealizowane na giełdzie po kursie wyższym, czasem nawet znacząco, od pierwotnie zakładanego przez inwestora - co może skutkować brakiem odpowiedniego pokrycia finansowego na rachunku inwestora, niezbędnego do rozliczenia tak zawartej transakcji i spowodować naruszenie finansowego bezpieczeństwa obrotu.

Procedura równoważenia kursów akcji i podjęcie przez przewodniczącego sesji decyzji o sposobie jej zakończenia wymaga zatem rozważenia przez przewodniczącego sesji wszystkich wskazanych powyżej czynników. Podobne zasady równoważenia kursów akcji obowiązują w organizowanym przez GPW alternatywnym systemie obrotu na rynku NewConnect i są opisane w Regulaminie Alternatywnego Systemu Obrotu, dostępnym na stronie www.newconnect.pl.

Niniejszy materiał szkoleniowy ma charakter poglądowy, uproszczony. Aktualne regulacje prawne dotyczące sposobu realizacji zleceń giełdowych dostępne są w postanowieniach Regulaminu Giełdy ([LINK](#)) oraz w Szczegółowych Zasadach Obrotu Giełdowego ([LINK](#)). Giełda nie ponosi żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody powstałe w wyniku wykorzystania informacji zawartych w niniejszym materiale.